45

Stev. 44 Posamezna številka 20 stotink V Trstu, v torek 22. februarja 1921 Posamezna številka 20 stotink Letnik XLVI

Izhaja — izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, pol leta L 32.— in celo leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Beseda slovenskemu učiteljstvu

V naši deželi se je započel pokret, ki pridobiva naglama tla med ljudstvom. Misel enotne organizacije vseh obstoječih zadrug se širi in razvija z veliko hitrostjo. Kmetje in delavci so se polastili te misli z vso dušo. Postavili so jo na prvo mesto. Pripravljeni in odločeni so, da gredo za to idejo v boj, da doprinesejo za to svojo misel težke žrtve. Kdor gre skozi deželo, kdor stopi v naše vasi, kdor govori z ljudstvom, ta ve, da kmetje ne bodo mirovali in ne bodo počivali, dokler ne zmagajo na celi črti. Enotna, velika gospodarska organizacija kmetskega stanu je misel, ki je ne bo nihče izkoreninil iz srca našega kmeta. S preveliko močjo ga je prešinila in prevzela ta misel. Kmet je mnenja, da morajo biti njegove vrste strnjene, da mora biti njegov nastop enoten, če hoče zavarovati svoj obstanek v novi državi. On vidi, da se bližajo časi velikanske konkurence, da prežijo nanj iz juga gospodarske nevarnosti. Slovenski in hrvatski kmet se hočeta že danes pripravljati na bodočo gospodarsko borbo, hočeta že danes izdelati svoje bojno orožje.

Vzporedno z našim kmetom bo korakal roko v roki naš delavec. Težko je najti deželo, kjer bi skupna korist tolikanj vezala in združevala delavca in kmeta kakor na Primorskem. Pojdite med naše kmete in videli bodete, da ogromna večina ne more živeti od svoje zemlje, da se mora večina pehati za postranskim zaslužkom. Zelo, zelo mnogo jih je, ki so kmetje in delavci obenem. Zadružna organizacija je skupna podlaga, kjer se kmet in delavec srečata in spodata roko. Konsumno društvo je organizacija, ki objema in združuje oba stanova.

Zadružna misel je izhodišče ljudskega gibanja, ki bo naraščalo in se čezdalje bolj širilo. Gibanje se bo začelo krepiti in bo začelo segati na izobraževalno in prosvetno polje. Če se z gospodarskim delom in druži pouk, izobraževanje in raznovrstno prosvetno delo, ostanejo vsi uspehi brez prave in trajne podlage. Kar si bodo kmetje in delavci priborili, ne sme biti od danes do jutri, njihovi uspehi morajo biti trajni.

Tega ogromnega dela ljudstvo samo ne bo zmoglo. Njegove oči se bodo obračale na ono razumništvo, ki je izšlo po ogromni večini iz kmetskih in delavskih družin. Pri velikem kulturnem delu, ki nas čaka, se bo obračala vsa pozornost na naše učiteljstvo.

Slovensko učiteljstvo, ki živi in deluje med ljudstvom kakor nihče, ki čuti, se veseli in trpi z ljudstvom, se bo moralo odločiti, ali naj deluje in pomaga tam, kjer je to ljudstvo v veliki večini ali pa v organizacijah **italijanske** stranke, ki ne more in ne more ščititi posebnih koristi Slovencev. Mi smo mal narodič, mi ne moremo odločati o usodi novega svetovnega reda. Vsi politiki brez razlike strankarskega prepričanja vedo in priznavajo, da bodo o tem odločali veliki, mogočni svetovni narodi.— Nova družba se bo ustanavljala po potrebah, po zahtevah in koristih Rusov, Nemcev, Francozov, Angležev, Italijanov. Mi smo tako neznatni in brezpomembni, da se pri reševanju svetovnih problemov ravno na nas **ne bodo** ozirali. Mi Slovenci se bomo morali žrtvovati koristim in potrebam velikih narodov. Zato moramo gledati, da ostanemo krepko nacionalno telo, ki bo sprejeto s častjo v nov družabni red. Če se bomo vezali s tujimi strankami, posebno s strankami velikih narodov, bodo naše koristi neprestano žrtvovane. Od italijanskih strank drugega niti pričakovati ne smemo. Naravnost nemožno je, da bi zahtevali od velikih italijanskih strank, da podredilo koristi svoje ogromne italijanske večine koristim peščice Slovencev. Če bi to resno zahtevali, bi se nam smejali.

Zato je edina rešitev Slovencev, da se postavijo na lastne noge, da se samostojno organizirajo.

Slovensko razumništvo se mora postaviti tja, kamor jo kliče življenski interes Slovencev.

To je velika večina učiteljstva razumela. V sredini ljudstva vidimo odlično število učiteljev, ki iniciativno, požrtvovalno in s srcem deluje za naš proletarski narod. Vendar čuteč človek ne more preboleti, da deluje še del učiteljstva v nasprotni smeri. Vsak razumnik ki ne stopi v organizacijo ljudstva, pomeni za ljudstvo ogromno škodo. Uverjeni smo, da bo naše učiteljstvo v celoti razumelo zgodovinski položaj slovenskega naroda in da ne bo odreklo pomoči ljudstvu, ki bije boj za obstanek.

Češkoslovaška

Masaryk ni na smrtni postelji

PRAGA, 19. Vesti, ki so se širile v drugozemstvu, češ da se je zdravje predsednika Masaryka naglo poslabšalo, tako da bi bil na smrtni postelji, so popolnoma neutemeljene.

Predsedniku gre na boljše

PRAGA, 20. Predsedniku Masaryku gre na boljše. Predsednik pojde sporazumno z zdravniki v Neapelj in Capri, čim mu bo njegovo zdravje to dovolilo. Predvidevajo, da bo Masaryk mogel odpotovati sredi meseca marca.

Konferenca v Portorose

PRAGA, 21. Češkoslovaški listi javljajo, da se bo konferenca v Portorose vršila dne 15. marca t. l. Na konferenci bodo zastopane vse nasledstvene države in vsi zavezniki. Na sporedu konference bo: Obnovitev gospodarskih stikov med posameznimi nasledstvenimi državami posebno z ozirom na železnice, pošto in brzojav; vprašanje premoga in njega razdelitve v srednji Evropi in slednjič vprašanje zboljšanja valute nasledstvenih držav.

Minister Beneš se je vnovič udeležil seje poslaniške konference, ki je bila pretečeni teden v francoskem ministrstvu za zunanje zadeve in na kateri se je razpravljalo o sporedu konference v Portorose in o Loucheurjevem načrtu za pomoč Avstriji. Dosegel se je popolen sporazum o sporedu konference. Loucheurjev načrt se bo še nadalje proučeval v Parizu, Londonu in Pragi.

Trgovinska pogodba med Češkoslovaško in Nemčijo

PRAGA, 21. Minister Schuster, ki se je povrnil iz Berolina, kamor je bil šel se pogajat z nemško vlado o težkočah v vprašanju trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in Nemčijo, je izjavil, da se je dosegel sporazum o vseh glavnih vprašanjih, ki se tičejo gospodarskih odnošajev med obema državama.

Priprave za obnovitev trgovinskih stikov med Češkoslovaško in Rusijo

PRAGA, 21. Češkoslovaški poslanik v Varšavi dr. Girsa, bivši češkoslovaški pooblaščenec v Vladivostoku in sedanji Benešev namestnik v ministrstvu za zunanje zadeve, je izjavil odposlanstvu legijonarjev, da se vprašanje obnovitve trgovinskih zvez z Rusijo proučuje v raznih komisijah. Te komisije so se obrazovale z namenom, da pripravijo obnovitev trgovanja z evropejsko Rusijo, Sibirijo in daljnim vzhodom. Veliko pa je tehničnih težav, ki bodo morale biti premagane.

Konservativni list »Post« bo prenehal

BEROLIN, 19. Glasilo konservativcev »Post« bo s 1. aprilom t. l. prenehalo izhajati.

Rusija

V Rusiji razsaja kuga?

PARIZ, 21. Neka uradna brzojavka iz Helsingsforza pravi: Finska vlada je ruski trgovski misiji prepovedala pristop na finsko ozemlje, ako se misija ne podvrže zdravstveni karanteni. Finska vlada opravičuje svoje postopanje s tem, ker je sedaj v Rusiji po uradnih podatkih 3 milijone slučajev kuge in poldrugi milijon slučajev tifusa.

Štiri ruske divizije korakajo proti Tiflisu

PARIZ, 19. Agencija Havas je prejela iz Carigrada vest, da štiri ruske divizije korakajo proti Tiflisu. Gruzijska vlada je vsled tega odredila, da se Tiflis izprazni.

Rusi, Armenci in Azerbejdžani napali Gruzijo

TILIS, 20. Položaj Gruzije vzbuja resno bojazen vsled približevanja ruskih in armenskih čet, ki prodirajo z ene strani, dočim pritiskajo z druge strani azerbejdžanski oddelki.

Poljska

Zveza med Francijo in Poljsko se podpiše ta teden

PARIZ, 19. Ministrski predsednik Briand je imel danes dolg pogovor s poljskim ministrom za zunanje zadeve knezom Sapiecho in s poljskim vojnim ministrom generalom Sojnomskim. Glede vojaške in gospodarske pogodbe, ki se bo podpisala med obema državama, se je dosegel popoln sporazum. Pogodba bo podpisana najbrže tekom prihodnjega tedna, ko bo besedilo popolnoma urejeno.

Bolgarska

Silna propaganda na Bolgarskem vpričo londonske konference

SOFIJA, 18. Po vseh mestih po deželi so se vršili shodi, na katerih se je zahtevalo, da se bolgarski zastopniki morajo poklicati na londonsko konferenco in da se Bolgarski mora povrniti Trakija. Ves tisk naglaša, da so zahteve bolgarskega ljudstva upravičene. Bolgarska vlada da bo imela v tem prizadevanju ves bolgarski narod za seboj. »Den« pripominja, da je Trakija bila odstopljena trem glavnim zaveznikom, ki so jo potem izročili Venizelosovi Grški in s tem pokopali misel o bolgarskem izhodu na Egejsko morje. Ta sklep pa je del sevreske pogodbe, katere izprememba je bila sklenjena v Londonu. »Narod«, glasilo socialistične stranke, podpira meščanski tisk in trdi, da pomeni londonska konferenca novo krivico nasproti bolgarskemu narodu. »Napred« piše: Noben poizkus za pomirjenje vzhoda ne bo imel zaželjenega uspeha, ako se ne pomiri tudi bolgarski narod. Pravijo nam, da za izpremembo neuillyske pogodbe še ni prišel pravi čas. To je zmota, kajti Trakija se ni prepustila Grški v zmislu neuillyske mirovne pogodbe, temveč na podlagi sklepov konference v S. Remu. Na tej konferenci pa Bolgarska ni bila in tudi ni mogla biti sešlišana. »Preporec« naglaša, da so tudi zapadne države začele spoznavati krivico, ki so jo storile Bolgarski. Angleški in francoski trgovci kritizirajo odpahnitev Bolgarske od Egejskega morja, ker onemogočajo visoke tranzitne pristojbine vsako trgovino črez grško Trakijo.

Londonska konferenca

Angleško javno mnenje za nepopustljivost nasproti Nemčiji

LONDON, 20. Vsi listi se bavijo z razpravo o vprašanju povračil v dolnji zbornici. »Daily Express« pravi, da je Lloyd George s tem, da se je postavil na stališče svoje obvezе, da bo Nemčiji storil plačati do meje njene zmožnosti, tolmačil mnenje vsega angleškega naroda. List dostavlja, da ima angleška vlada namen držati to svojo obvezo in Nemčijo prisiliti, da plača. List zaključuje: Razen nekaterih ljudi, ki imajo sožalje le za naše bivše sovražnike, bodo vsi Angleži na strani Francije in bodo podpirali njene zahteve. Istega mnenja je »Morning Post«, ki priporoča izrecno zvezo med Francijo in Anglijo kot edino jamstvo, da bo Nemčija zares tudi plačala. »Times« piše: Ako londonski konferenci ni sojeno, da postani vzrok neizmerne nesreče, tedaj bo ta konferenca morala potrditi resnico, ki je bila proglašena v Parizu in ki pravi, da je samo tesna sloga med zavezniki v stanu zagotoviti mir, kakor je svojčas zagotovila zmago. Takšna sloga je najsigurnejše jamstvo za svetovni mir, ki se mora ohraniti z izpolnitvijo podpisanih obvez in potom prisilnih sredstev, ki so bila sporazumno določena.

Nemčija bo morala odgovoriti reparacijski komisiji do 30. aprila

PARIZ, 20. Neko poluradno poročilo pravi: Nemčiji je dano 10 do 15 dni časa, da naznani svoje prve pripombe k noti, ki ji jo je poslala reparacijska komisija o vrednosti škode, katero so zavezniki pretrpeli. Te pripombe se bodo morale izročiti zaveznikom, ki si pridržuje o ravno toliko časa, da jih proučijo. Nemška vlada bo morala o celokupnem vprašanju izreči svoje mnenje do konca aprila, tako da bo imela dovolj časa, da pregleda predloženo ji račune. Reparacijska komisija ni še prejela od nemške vlade nikakih ugovorov glede roka, ki ji je bil dan.

Grof Sforza optimist

PARIZ, 20. Italijanski minister za zunanje zadeve grof Sforza je izjavil pariškim listom: V Rimu sem videl Bekvi Sani bega, ministra za zunanje zadeve v angorski vladi. To je zelo inteligenten gospod. On prihaja seveda iz krajev, kjer prevladujejo skrajne ideje. Toda gotovo bo uvidel, da je treba stvarnosti gledati v obraz. Grki in Turki potrebujejo mir. Upam, da se bo v Londonu našla formula, ki bo sprejemljiva za vseh. Ves svet bi se oddehnil, ko bi si mogel reči, da je londonska konferenca zadnja.

Glede vprašanja poročil je grof Sforza bolj v skrbeh. Toda rekel je: Jaz nisem črnogled in v politiki črnogledost ni za nič. Ako se ne doseže sporazum bo to velikanska nesreča za ves svet.

Zedinjene države

Zedinjene države odpoklicale vse čete iz Evrope

PARIZ, 19. »Echo de Paris« ima iz New Yorka sledečo vest: Da naj ameriški zastopniki izstopijo iz reparacijske komisije, je bilo sklenjeno na zadnji ministrski seji, kateri je predsedoval Wilson, prvič po svoji bolezni. Na isti seji je bilo tudi sklenjeno, da se odpokliče z Rena zadnjih 5400 mož ameriške vojske, ki so še v Evropi. V načelu pa je to bilo sklenjeno že pred dvema mesecema, ko je ameriška vlada odpoklicala prvih 5000 mož. Pri tem gre torej samo za izvršitev sklepa, ki je bil sprejet že dolgo prej. Ta sklep pa ne bo prav nič vplival na nadaljno ameriško politiko, ker je bilo takšno postopanje narekovano le po strankarskih koristih demokratske stranke.

Anglija

Zopet en irski poslanec aretiran

DUBLIN, 20. Vladne čete so zaprle polovico mesta ter so izvršile hišne preiskave in so aretirale mnogo oseb. Včeraj zvečer je bil aretiran irski poslanec Kollivet. To je že trinajsti irski poslanec, ki je bil zaprt.

Grška

Grki opustili ofenzivo proti Turkom

SMIRNA, 20. Grška ofenziva se zdi da je ustavljena, ker se je vsled velikih priprav Turkom posrečilo izvedeti grške namene. Priprave se medtem nadaljujejo in misli se, da se bo grška ofenziva začela v kratkem, ako je politični dogodki ne napravijo brezpredmetno.

Z nami mora biti, kdor hoče, da bomo mi ž njim!

V tržaškem listu »L'Era Nuova« opažamo nekaj časa sem neko spremembo, ki ji doslej nismo vedeli razlage. Tudi poprej je govorila o nas, o našem položaju v novem državljanstvu in o postopanju, ki naj bi ga uveljavljala država napram svojim novim državljanom jugoslovenske narodnosti. Pri tem pa ji je bila beseda še precej previdna in »Era« je kazala nekoliko razsodnosti, umerjenosti in celo dobrohotnosti do našega življa, naglašujoč, da razume in upošteva neizogibno duševno razpoloženje ljudstva, ki so ga dogodki odtrgali od narodne skupnosti. Iznenada pa je postala gostobesedna, ujedljiva in celo strupena proti nam. Zasledovati je jela vsako besedo z naše strani in vsak pojav naš izrablja za podtikanja, obtožbe in — grožnje. Naj storimo ali govorimo, kar hočemo, nič ji ni po volji.

Od kodi ta sprememba? Nismo si je mogli razlagati. Sedaj pa imamo menda razlago. Že poprej se je govorilo, da je »Era« glasilo italijanskih kapitalistov, potem pa so nam začeli prihajati glasovi, da je »Era« tudi **poluradno glasilo!** Nekaj takega je menda doznala tudi »Goriška Straža«, ker pravi v svojem zadnjem izdanju, da je »Era« v stikih z **generalnim civilnim komisariatom v Trstu.** Če ti glasovi odgovarjajo dejstvom, **potem seveda zadobivajo njeni napadi na nas drugačno lice in drugačno pomembnost!**

S tem bi imeli tudi razlago, zakaj je manifest našega političnega društva tako živo zadel njene živce. Kakor že rečeno: naj delamo in govorimo kar hočemo, »Eri« ni nič prav storjeno. Če ne govorimo o svojih namenih, nas prijemlje, naj že enkrat izpregovorimo odkrito in iskreno besedo! Čim pa izjavljamo, da hočemo spoštovati zakone svoje nove države in da se hočemo boriti za svoja prava v okvirju zakona, kriči, da smo — himavci! Silno se je razjarila, doznavši iz našega manifesta, da hočemo proslaviti anoksijo z nabiranjem za svoj obrambni sklad. Trdo nas je prijela, kaj da namerujemo s tem skladom, v kake namene da bi služil nabrani denar? Fondo secreto! je kričala. Ko smo ji pa ustregli in smo kontretno navedli, v kake namene ima služiti sklad — šole, kulturne naprave, gospodarsko organizacijo itd., torej namene, ki jih dovoljuje zakon in ki jih ne sme prepovedovati nobena demokratična, moderna in res svobodoljubna državna uprava — je »Era« le dalje sumničila, da gre za »tajen fond«, ki da ima služiti v nezakonite, uporne in iredentistične namene!! Posebno pa se je znesla »Era« na poziv v našem manifestu, naj ljudstvo naše ostane zvesto — **samo sebi!** To je menda vendar najnaravnejša pravica in dolžnost vsakega bitja. Oficijozno ali nepoluradno glasilo pa zahteva, naj bi se naše ljudstvo izneverilo samo sebi, naj postane rod odpadnikov, neznačajnežev — naj postane nepošteno! Zahteva torej grdo dejanje, ki ga ravno Italijani sami označajo kot najgnusnejši zločin! Kje je pa tista svoboda, ki nam jo sicer obeta »Era«? Kje poštenje, kje morala, kje logika? Po tej »Erini« logiki bi Jugosloveni, ki so postali državljani Italije, smeli pričakovati pravice še le tedaj, če bi ničesar ne zahtevali, če ne bi ustvarjali nikakih pogojev in sredstev za svojo brambo, če bi se torej odrekli — svojim narodnim pravicam!

Tudi v svojem članku v izdanju od 17. februarja nam prihaja »Era« zopet z grožnjami, če bomo — kakor trdi — še nadalje smatrali Italijane za svoje sovražnike in če bomo postopali, kakor da smo v sovražni deželi. Čemu te večne grožnje? Če bi imela »Era« res blage namene z nami, ne bi prihajala z grožnjami niti ne v slučaju, da ne veruje v našo lojalnost, **ker grožnje le zastrupljajo duhove!** Vse to je nepotrebno. Saj nas bo imela Italija v svojih rokah, saj ima svoje zakone, ki jih bo mogla naperiti proti nam, če bi res hoteli kaj nezakonitega! In nelojalno in nepošteno je, da se »Era« — da nas more nadalje sumničiti in nam groziti — sklicuje na kako besedo kakega lista v Jugoslaviji! Mi smo odgovorni le za to, kar delamo in govorimo — mi!

Slednjič naj bi »Era« že enkrat odnehala od tistega krika, češ, da bo le od nas odvisno, kako se bo postopalo z nami! Na tako stališče se ne smete postavljati, gospoda! Kajti to bi pomenjalo zahtevo, da se mora naš živelj zvezanih rok in nog in zamašenih ust izročiti vaši — pravičnosti in liberalnosti! **Le od vas in od postopanja države bo vse odvisno: vi morate omogočiti našemu ljudstvu na tem ozemlju, da ne bo videlo v vas svojih sovražnikov in v državi svoje nasprotnice!!** To naj si zapomni italijanska javnost in naj si zapomnijo posebno tudi tisti, v katerih imenu piše »Era«!

Politične vesti

»Foreign Trade Financing Corporation« se imenuje družba amerikanskih kapitalistov, ki se je pred kratkim ustanovila z namenom, da reši stari in novi svet iz sedanje gospodarske krize. Evropa je vsled vojne obubožala, dočim je Amerika strašansko obogatela. Ameriška skladišča so prenapolnjenja in Zedinjene države si za prebitek svojih izdelkov ne morejo najti kupcev. Evropa, ki je bila dosedaj glavna odjemalka Amerike nima denarja, a Amerika ji zastonj ne more dajati svojega blaga. Od tod izvira nevaren zastoj v zunanji trgovini Zedinjenih držav in splošna kriza v njihovi zunanji trgovini. Rešiti Evropo in Ameriko iz tega neprijetnega položaja potom dolgotrajnih posojil Evropi, da bo mogla zopet kupovati od Amerike, to je glavni namen in cilj omenjene družbe.

Gosp. A. C. Bedford, eden glavnih ustanovnikov tega podjetja, je opisal pariškemu »Matinu« predzgodovino te velikanske akcije tako le: Misel, da bi se ustanovil takšen organizem, se je porodila v New Yorku oktobra meseca l. 1919, ko je bila francoska misija pod vodstvom g. Schneiderja v New Yorku na shodu, katerega se je udeležilo strijelcev. Toda bilo je treba precej časa, preden se je ta misel mogla ostvariti. Predvsem je bilo treba spraviti podjetje v sklad z ameriško zakonodajo in posebno z zakonom Edge. Pred kratkim smo imeli v Čikagu sestanek, ki ima zgodovinsko važnost. Petsto najodličnejših bankirjev in trgovcev iz Zedinjenih držav se je zbralo in je sklenilo, da se osnuje družba z glavnico 100 milijonov dolarjev (3 milijarde lir), ki se takoj vplačajo. Družba se bo imenovala »Foreign Trade Financing Corporation«. (Družba za financiranje zunanje trgovine.) Ta sklep je bil potrjen par dni poznejo v New Yorku na shodu, katerega se je vdeležilo 1400 prvih new-yorških trgovcev in na katerem sta govorila gg. Hoawer in Mc. Hugh ter jaz sam. Ni nobenega dvoma, da bo ta ustanova pomagala povzdigniti trgovino z Evropo. Ni mogoče misliti, da ne bi zboljšala položaja v Evropi in tudi pri nas.«

Boji na Irskem. Angleški kralj se je v zadnjem prestolnem govoru dotaknil tudi irskega vprašanja. Obljubil je irskemu narodu samoupravo in enotnost dežele. Irska bi potemtakem imela postati nov angleški »dominion«. To je načrt angleške vlade za rešitev irskega vprašanja. Ako primerjamo ta načrt uradne Anglije z nameni, ki jih zasledujejo voditelji irske republike (De Valera, O' Flanaggan, Griffith itd.), kateri zahtevajo popolno neodvisnost Irske, se vidi takoj, da je prestolni gover ravno tako daleč od želj in zahtev irskega narodu kakor vse dosedanje obljube angleške vlade.

Položaj na Irskem se ne bo vsled obljub angleškega kralja prav nič izpremenil. V zadnjem času se je nasprotno ta položaj znatno poslabšal. To pa se opaža posebno, odkar je angleška vlada proglasila vojno stanje in ga razširila na vse irsko ozemlje. Srditost fenijancev se je silno povečala. Dočim so se Irci borili prej v malih in neznatnih gručah in napadali posamezne patrule iz sasede, so se sedaj začeli pojavljati oddelki po 100, 200 ina več mož. Ti oddelki se ne borijo več iz zasede, temveč napadajo odkrito oblastva, vlake in celo vojašnice.

Drug značilen pojav v borbi med Anglijo in Irsko je ta, da so fenijanci začeli nastopati tudi izven Irske, t. j. na Angleškem v ožjem pomenu besede. Pred kratkim so bile zažgane v Manchestru štiri tvornice, tri v Oldhamu, dve v Stockportu in ena v Rochdale-u. Manchesterska policija je uvedla preiskavo, s katero je dognala, da so požare povzročili irski fenijanci.

Strah pred fenijanci je vsled tega zelo velik povsod na Angleškem. Znano je, da je bil prilikom kraljevega prestolnega govora dne 15. t. m. občinstvu prepovedan vstop na galerije angleškega parlamenta samo iz strahu pred fenijanci.

O zares predrznem pogumu irskih narodnjakov nam priča tudi sledeči dogodek, ki se je pripetil v Dublinu, t. j. tam, kjer se nahaja glavni stan angleške vojske, ki ji je naloga, da bi ukrotila Irce. V dublinskih zaporih je bil zaprt fenijanec Francis Teeling, ki je bil pred kratkim obsojen na smrt, ker je ubil nekega angleškega poročnika. Dne 15. t. m. zvečer se je pred ječo ustavil avtomobil, na katerem je bil en častnik s 16 možmi. Vsi so bili oblečeni v pravilno angleško uniformo. Častnik je skočil z avtomobila in šel k poveljniku ječe. Pokazal mu je popolnoma pravilno povelje, da se mu ima izročiti na smrt obsojeni Teeling. Poveljnik ječe se ni mogel upirati pisanemu povelju ter je jetnika izročil. Vojaki so ga spravili takoj na avtomobil in nato izginili v mraku. Kmalu pa je poveljnik ječe začel dvomiti. Vprašal je višjo oblast pojasnila in tedaj je izvedel, da so bili ti angleški vojaki le preoblečeni fenijanci, s pisano povelje ponarejeno.

Takšni in slični dogodki se ponavljajo dan za dnem. Preglavice, ki jih fenijanci delajo angleški vladi, so tako velike, njih taktika tako umna in njihov pogum tako neukrotljiv, da so bile vse dosedanje žrtve angleške vlade zaman. Stotisoč mož, ki jih ima lord French na razpolago, se dosedaj tudi ne morejo pohvaliti s posebnimi uspehi na poti k pomiritvi, ali bolje rečeno, k ukrotitvi irskih upornikov.

Domače vesti

Natečaj za trafiko. Finančno nadzorništvo razglaša, da se začasno podeli razpečevalnica monopolov (trafika) št. 76 v Trstu, ul. Giulia 34. Osebe, ki se potegujejo zato, da bi jim bila podeljena, morajo predložiti odnosno prošnjo finančnemu ravnateljstvu do 16. marca 1921. Prednost imajo vojni invalidi ter vdove in siroto po padlih vojakih. Kdor želi podrobnejša pojasnila, naj se obrne na finančno nadzorništvo na teleališču Cavour št. 6. III. — Trst, 16. februarja 1921.

Cena špirita. Civilni komisariat za Trst in okolico odreja: Cena denaturiranemu špiritu se od 18. t. m. dalje zniža od 8'80 lir na 8 lir za liter. Špirit mora imeti najmanj 90% alkohola, ako se hoče prodajati po 8 lir. Kdor krši to odredbo, se kaznuje, kakor določa odlok governatorata od 7. julija 1919. — Trst, 19. februarja 1921. — Kmizac Fione.

Hišnonajemninski davek. Davčno nadzorništvo javnanja: S 1. marcem 1921 se mora plačati prvi četrtletni obrok hišnonajemninskega davka in 5-odstotni davek z dokladami, in sicer pri davčnem uradu na trgu Chiesa Evangelica 2. I. — Trst, 21. februarja 1921.

Statistika tržaškega prebivalstva. Mestni statistični urad nam je poslal ljudopisno poročilo za 7. teden tekočega leta, to je od 6. do 12. februarja. Iz poročila je razvidno, da se je v omenjenem tednu rodilo v Trstu 149 otrok, 86 dečkov in 63 deklic, med njimi 114 zakonskih in 35 nezakonskih. V istem času je umrlo 85 oseb, 46 možkih in 39 žensk.

Uradne vesti

Davek na kolesa, motocikle, avtomobile in motorne čolne

(Nadaljevanje)

Za nekaj časa so davka prosti:

Kolesa, motocikli in avtomobili, ki sicer služijo privatni rabi, ki se pa mudijo le nekaj časa v državi in so last osebe, katera stalno biva v inozemstvu, so tri mesece davka prosti. Ako pa ostane kako inozemsko vozilo za privatno rabo delj časa kakor tri mesece v državi, se mora plačati od njega davek, in sicer, ako se ne mudi v državi delj nego šest mesecev, za vsak mesec sproti dvanajstina letnega zneska, ako se pa mudi v državi delj kakor šest [illegible] cev, se mora plačati davek hkratu za ves čas od dneva, ko je šesti mesec potekel, do konca solnčnega leta, pri čemer se računa en del meseca za cel mesec. Isto velja tudi za inozemske motorne čolne. Seveda se z inozemskimi vozili postopa na ta način le pod pogojem, da odnosna inozemska država z italijanskimi vozili tudi tako ravna.

Pristojbine za poskušno vožnjo

Tovarnarjem in trgovcem s takimi vozili lahko izda generalni civilni komisariat posebne marke za preskusno vožnjo. V tem slučaju stane marka za motocikle 50 lir, za avtomobile in motorne čolne so pa določene naslopne pristojbine:

a) ako nimajo več nego 12 konjskih sil, se plača za avtomobile 250 lir, za motorne čolne 125 lir;

b) ako imajo od 13 do 24 konjskih sil, za avtomobile 450 lir, za motorne čolne 225 lir;

c) ako imajo več kakor 24 konjskih sil, za avtomobile 650 lir, za motorne čolne 325 lir.

Te marke veljajo za solnčno leto, samo za osebo in se ne morejo oddati drugemu.

Davek se mora plačati naprej

Dokler se davek v določenem znesku ni plačal, je vožnja z vozili, ki se jih tiče imenovani odlok, prepovedana. Pri kolesih in sličnih napravah se smatra, da davek ni plačan, ako nimajo pritrjene predpisane marke.

Posebna tabla za javna vozila

1. Motorni vozički, ki služijo izključno in stalno kot javna vozila;

2. avtomobili, ki služijo s privoljenjem ministrstva za javna dela kot javna vozila na gotovi progi in niso davka sploh oprošćeni, dalje avtomobili, ki služijo izključno in stalno kot javna vozila na trgu;

3. motorni čolni, ki služijo s privoljenjem pristojnih oblastev na gotovih progah za prevažanje potnikov po rekah, jezerih, kanalih, lagunah in ob državnih obalah, kakor tudi motorni čolni v poštni službi in za prevažanje blaga morajo imeti pritrjeno še posebno tablico z napisom »Javna služba«. Tablico pritrdi s svinčenim pečatom gen. civ. komisariat na lastnikove stroške.

Overovljenje vozil

Vsa avtomobilna vozila morajo biti overovljena od posebne komisije, ki se ustanovi pri generalnem civilnem komisariatu. Na voznem dovoljenju, ki se izda motociklom, avtomobilom in motornim čolnom, mora biti označena največja sila, s katero lahko dela motor, in sicer mora biti ta sila izražena v konjskih silah (HP). Pri avtomobilih in motornih čolnih, ki služijo stalno in izključno za prevažanje na gotovi progi in niso v poštni službi ali v službi na trgu, daše pri onih, ki služijo izključno in stalno prevažanju blaga mora označiti generalni civilni komisariat na voznem dovoljenju tudi njihov namen. (Konec prih.)

Iz tržaškega življenja

Nesreče. Pred včerajšnjim popoldne so pripeljali v mestno bolnišnico Josipino Farini, stanujočo v ulici Giulia št. 12, ki je imela več telesnih poškodb. Sprejeli so jo v IX. oddelek. Farinijeva je pripovedovala zdravniku, da je padla iz svojega lastnega avtomobila.

— Včeraj zjutraj se je predstavil na rešilni postaji 26-letni Marcelo Amarelli, stanujoč v ulici dell'Olmo št. 17. Prišel si je zdravit ranc, ki jo je imel na desni roki. Na zdravnikovo vprašanje, kje je dobil rano, je Amarelli odgovoril, da mu je padel težak kos železa na roko. Zdravnik mu je dal primerno pomoč ter ga poslal v domačo oskrbo.

Poizkušen samoumor. Pred včerajšnjim dopoldne je bil nemudoma pozvan zdravnik rešilne postaje v ulico Pasquale Revoltella št. 10. V tretjem nadstropju omenjene hiše stanuje 25-letna Antonija Z., ki si je hotela končati življenje z karbolno kislino. Njen namen so preprečili stariši, ko so videli, kako se zvija v groznih bolečinah. Dospevši zdravnik ji je izvrl želodec ter jo spravil izven vsake nevarnosti. Pustil jo je v domači oskrbi. Njeni stariši so pripovedovali zdravniku, da je imela Antonija že delj časa ljubavno razmerje z nekim mladeničem. Hčerin ljubimec je prihajal večkrat tudi na dom. Ali zadnje čase ga ni bilo več. To je Antonijo užalostilo. Mladenka pa trdi ravno nasprotno. Zadeva je, kakor se vidi, zagonetna. Sicer pa glavno je, da je punca zopet zdrava.

V morje je skočil. V nedeljo zvečer je skočil v morje s samomorilnim namenom 21-letni Evgen Ambrosi, brez stalnega bivališča. Dva stražnika, ki sta videla potapljajočega se Ambrosija, sta mu prihitela s čolnom na pomoč. Po dolgem trudu se jima je posrečilo, potegniti mladeniča na suho. Z vozom rešilne postaje so ga odpeljali v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v II. oddelek. Njegovo stanje je obupno.

Mercel Micheluzzi pobegnil iz bolnišnice. V nedeljo zvečer je pobegnil iz mestne bolnišnice dobroznani tat Marcel Micheluzzi. Micheluzzi se je nahajal 2 meseca v opazovalnici mestne bolnišnice. Obenem je bil pod policijskim nadzorstvom. Pobeglega vlomilca policija pridno zasleduje, toda do sedaj ga ni še dobila.

Žalosten konec kočijaža. Včeraj zjutraj okoli 11 ure je vedil kočijaž Anton Velušček po ulici Passaggio S. Andrea voz z dvema lepima konjema. Kočijaž je bil namenjen v Škedenj. Ali medpotoma se mu je pripetila nesreča, ki ga je stala življenje. Velušček, ki je bil star 70 let, je padel pod voz. Kolo mu je šlo ravno črez glavo ter mu je popolnoma zmečkalo. Mimoidoči ljudje, ki so videli nesrečo, so mu prihiteli na pomoč. Ali bilo je zaman; kajti Velušček je bil takoj mrtev. Truplo nesrečnega voznika je bilo odpeljano v mrtvašnico pri sv. Justu.

Vesti iz Goriške

Mavhinje. Dramatični odsek »Javne ljudske knjižnice« v Nabrežini ponovi igro »Moč uniforme« v nedeljo dne 27. t. m. v Mavhinjah v dvorani g. Trčona. Začetek ob 15. uri popol.

Vesti iz Notranjske

Nesreča z granato v Zagorju na Pivki. V torek 15. 2. je našel posestnik Matija Kristan na cesti granato. Njegov sosed je udaril po njej. Učinek je bil grozen. Fantu je odtrgalo roko, Kristan je bil v par minutah mrtev, dva druga ranjena.

Vipava. (Kranno uspeli shod.) Polit. društvo »Edinost« nas je po svojem zaupniku g. Janku Maierhoferju sklicalo na večji shod zaupnikov in somišljenikov. Shod se je vršil v nedeljo, dne 13. februarja v veliki dvorani hotela »Adria« v Vipavi. Došlo je kakih dvesto naših vrlih mož iz vseh občin vipavskega sodnega okraja. Zanimivo poročilo o sedanjem političnem položaju je podal sklicatelj. Ob enem je pojasnil temeljne smeri pol. društva »Edinosti«. Vsa dosedanja društva politična in nepolitična, strokovna in izobraževalna naj se požive. Pravila in imena naj ostanejo, saj so vsa idealno lepa. Reorganizirati je treba le ljudi, člane. Ti naj pozabijo staro sovraštvo in naj delajo vsak v svojem delokrogu v bratskem tekmovanju za obstoj in kulturno in gospodarsko povzdigo našega naroda. Drugič: Delajmo odločno a mirno. Po dovršenem dejstvu aneksije, katero je odobrila tudi Jugoslavija, nam vedno ščipanje nasprotne premoči ne bo veliko pomagalo. Tretjič: Vrhunec vseh političnih čednosti in znak zrelega naroda je bilo vedno — intenzivno proučevanje dnevnih političnih vprašanj. Politika je znanost, in sicer sedaj prva med sedanjimi. Čast in ponos je za vsakega državljana, če se briga za temeljna in najvišja vprašanja svoje države. Za nas Slovence v ilirskem Primorju pa je politika naravnost — rešitev. Sredstva so časopisje, društva, knjižnice, shodi, skupni nastop pri volitvah, poslanci. Žal, da se je pojavila tudi med našimi najboljšimi možmi, med našo prej tako navdušeno mladino neka mržnja in neka bojazen v boju za našo »staro pravdo«. — Poziv k vstopu med člane »pol. društva Edinost« ni ostal brez uspeha. Dosedaj je priglašenih 122. Recimo petina. — Za nujno potrebne posebne volivne odseke za vsako občino so se določili sklicatelji. Konstituirati se morajo najkasneje do 27. t. m. — Glede kakega sporazuma s komunistično organizacijo za slučaj prvih volitev se je naznanilo načelno odklonilno stališče »pol. društva Edinost«. Navzočim komunistom, ki so se pa ves čas mirno in dostojno zadržali, se je povedalo, da peščica našega naroda v tem usodnem trenutku ne more prenesti komunističnih eksperimentacij. Naš narod je itak že od pamtiveka proletarski narod. Naj se le po vsem svetu uvede mali kmet, mali delavec, mali obrtnik, kot pri nas in — kapitalizem in ž njim komunizem bo izginil. Sicer pa je komunizem, kakor kaže trenotni položaj Evrope, že potapljajoča se ladja. — Priporočalo se je natančno proučevanje novega volivnega (zakaj volilnega?) zakona, kateri pride že ta teden v roke zaupnikom. (So ga že dobili.) Na volišče pa pojdemo skupno, v prazničnih oblekah, resno in mirno, brez prepira in prerekovanja. To bo naša najbolj izdatna demonstracija in naš odgovor na aneksijo. — Razdelili so se tudi bloki za »obrambni sklad«. — K besedi so se oglasili razni zaupniki. Vsi smo pa bili polni navdušenja in prepričanja, da se je razpravljalo resno, mirno in dostojno, kakor še malokdaj. Po shodu je bila še domača zabava, pri kateri so se oglašali mnogi naših mož k bodrilni in poučni besedi. Trajen vtis je napravil govor g. Evgena Mayerja iz Lož, v katerem je povdarjal, **da je le dobro obdelana zemlja podlaga naroda,** in da je le ta edina rešitev vseh današnjih draginj, kriz in pomanjkanja. Kdor tlačí, zanemarja ali razdvaja kmetski stan, tepe sam sebe. Naš dnevnik »Edinost« naj to stališče malo bolj povdarja. — Bil je res lep shod in po shodu smo še le videli, koliko nas je. Vrli gospodinji hotela »Adria« pa vse priznanje za njeno pomoč in postrežbo.

Iz Orehka. Vže več časa ni bilo iz naše vasi slišati nobenega glasu. Ljudje po okolici, ki nas poznajo, si lahko mislijo, da smo vsi že v večnosti. In vendar smo še živi. Res je sicer: ko srečaš enega ali drugega človeka, bi si lahko mislil, da je vjetnik ali kuženj. Iz tega tužnega položaja nas je vzdramilo na predpustno nedeljo naše pevsko društvo pod vodstvom gospoda Starmana, učitelja in pevovodje. Priredilo je ta dan v prostorih g. Križaja zabaven večer. Vsa čast g. pevovodji, kateri je v kratkem času naše pevce tako izvežbal, da so zelo težke pesmi prav izvrstno zapeli. Ko slišim tako petje, se mi zdi, da se mi srce odpre in da izgine iz njega vsa otožnost in da se mi srce z balzamom polni. Pripomniti moram, da so tudi dekleta pristopila k pevskemu društvu in hodijo k vajam in so ta večer že eno skupno zapele in to tako ubrano, da jim moram čestitati. Samo ob sebi umevno, da je bila tudi godba in ples, ker to je kakor zabela vsem prireditvam (za mlade ljudi). Priporočam g. pevovodji in vsem pevcem in pevkam, naj bodejo vstrajni na tej poti, in naj nam še večkrat priredijo kakšen tak zabaven večer. Glas naših pesmi naj gre preko gora in naj pride tako daleč, da pride do ušes tistih, ki so ga pred kratkim preslišali. — Domačin.

Volilci pozor! Vsi volilci upravičenci, pristojni v občino vsled javne službe, ki so pa prvotno spadali v drugo občino anektiranega ozemlja — kakor duhovniki, učitelji in uradniki — naj nemudoma vložijo pri županstvu sedanjega bivališča prošnjo za vpis v volilni imenik s pridržkom, da še doprinesejo priloge (krstni list in potrdilo prvotne pristojnosti). — Previdnost zahteva tako prošnjo, ker vprašanje uradnega vpisa v tem slučaju za enkrat še ni zadostno pojasnjeno. Prošnje in priloge so koleka proste.

Književnost in umetnost

Nova slovenska gledališka knjižnica. V Ljubljani je izšel prvi zvezek »Gledališke knjižnice«, ki prinaša Gogoljevega »Revizorja« v klasičnem prevodu Iv. Prijatelja z avtorjevo sliko, Gogoljevimi lastnoročnimi risbami, literarnim uvodom, raznimi opazkami itd. Devet pol obsegajoča moderno opremljena knjiga bo dobrodošla večjim in manjšim odrom in se bo rabila tudi pri šolskem pouku. »Gledališka knjižnica«, ki bo v kratkih presledkih prinašala vsa važna dramska dela, utegne postati za slovensko dramatično umetnost velike važnosti. Knjižnico izdaja narodno gledališče v Ljubljani. Urednik je gospod Friderik Juvančič, ravnatelj gledališča.

Gospodarstvo

Izraba velike elektrarne na Slovenskem. Kakor je javnosti že znano, okraji in mesta, ki leže ob Dravi od Maribora do Varaždina, zelo ekrbijo za to, da bodo deležni električne moči, ki pride od elektrarne na Fali. Hočejo, da se napelje električni vod ob Dravi navzdol do Varaždina, potem na Ljutomer in celo na Prekmurje in Medžimurje. Za ta vod je potreba 54 milijonov kapitala. Za prvo graditev glavnega voda mora biti na razpolago in zajamčeno vsaj 25 milijonov, in sicer morajo za to akrbeti v prvi vrsti okraji in mesta, ki leže ob Dravi. Elektrarna na Fali bi prevzela polovico, drugi pa zopet polovico dobave denarja. Osnoval bi se v to svrho garancijski sindikat in delniška družba, ki bi potem vnovčevala delnice. Okrajni zastop ptujski je prvi sklenil pristopiti temu garancijskemu sindikatu in delniški družbi z zneskom po eden in tričetrt miljona kron. Temu bodo sledili drugi, tako da bo že v letošnjem letu mogoče začeti z graditvijo vsaj glavnega voda. Kako velikega pomena in koristi bo električni tok, še ljudstvo sicer ne pozna, a spoznalo bode takoj, ko bo deležno dobrot te naprave. Vsaka stvar ima začetkoma nezaupnike, za to pa morajo tisti, ki uvidevajo korist in imajo širše obzorje, začeti, potem jim bodo tudi drugi sledili. Ptujsko polje je kakor ustvarjeno za industrijo ter bo po letih, ko se potom električnega toka ustvarijo razne nameravane industrije, postalo najbogatejše. Tudi plovna Drava, ki se namerava regulirati, bo mnogo pripomogla k temu, da se bo razvil v tem delu ob Dravi industrijski delokrog, ki bo lahko dosegel visino in druge prekašal. Krog in krog so premogovne žile najboljšega premoga, vodne sile povsod na razpolago, lesa je v izobilju, poljski pridelki kakor tudi vino pa so že sedaj na najboljšem glasu, tako da so podani vsi pogoji za razcvit mogočne industrije.

Angleški dolg Zedinjenim državam. Obresti, ki jih dolguje Anglija Zedinjenim državam, znašajo 470 milijonov dolarjev na leto in od 1919 ni bilo izvršeno nobeno plačilo.

Cene kavi se ne zvišajo

RIM, 20. Vsled zvišanja ažija na carinske pristojbine od 200 na 300% se zviša cena kavi, ki se uvaža v kraljestvo, za 130 lir pri kvintalu. Istotako bi se morale zvišati tudi prodajne cene. Finančno ministrstvo pa je sklenilo sporazumno z upravo državnega monopola, da ostanejo prodajne cene neizpremenjene in da prevzame omenjena uprava naše troške, ki jih bo povzročilo zvišanje ažija.

DAROVI

Za pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah je darovalo vesolo omizje v gostilni g. M. Martelanc v Barkovljah L. 70. V isti namen je daroval g. Iv. Čergol L. 2. Lepa hvala vsem!

Borzna poročila.

Tečaji:

V Trstu, dne 21. februarja 1921.

Jadranska banka	390
Cosulich	439
Dalmatia	330
Gerolimich	1925
Libera Triestina	620
Lloyd	1760
Lussino	1990
Martinolich	293
Oceania	440
Premuda	458
Tripcovich	485
Ampelea	700
Cement Dalmatia	340
Cement Spalato	390

Tuja valuta na tržaškem trgu:

V Trstu, dne 21. februarja 1921.

Neprepečatene krone	4.50	5.50
avstrijsko-nemške krone	4.25	4.75
češkoslovaške krone	34.50	35.
dinarji	73.50	74.5
lei	38 —	38.50
marke	44.—	44.50
dolarji	27.—	27.1
francoski franki	196.—	196.50
švicarski franki	450.—	452
angleški funti papirnati	106.	106.50
angleški funti, zlati	116.—	117.—
rubiji	13.—	14.
napoleoni	91 —	92 —

†

S potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nagloma nepričakovano izdihnil svojo blago dušo naš ljubljeni soprog ozir. oče in stari oče

Anton Velušček

posestnik

Truplo predragega pokojnika se je preneslo v mrtvašnico sv. Justa. Pogreb se bode vršil od isto tam v sredo 23. t. m. ob 15 uri v cerkev sv. Jakoba.

TRST, 21. februarja 1921.

Žalujoče družine Velušček, Požar, Čeket, Besednjak.

Novo pogrebno podjetje, Corso V. E. III. 47.

†

Tužnim srcem naznanjamo prežalostno vest sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša blaga mati in stara mati

Jelica Čebulj

po kratki in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage nam pokojnice se bode vršil danes v torek 22. t. m. ob 15. uri iz mrtvašnice mestne bolnišnice v cerkev sv. Antona.

Trst - Sv. Marija Magdalena spod., 20. febr. 1921.

Žalujoče družine Čebulj - Novič.

Novo pogrebno podjetje, Corso V. E. III. 47.

†

Rodbini **Braz-Žagar** naznanjata vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da jim je neizprosna usoda ugrabila ljubljeno soprogo, hčer, sestro, svakinjo in teto, gospo

Miro Braz roj. Žagar

Preminula je 15. t. m. po dolgem trpljenju, stara 27 let.

Pogreb predrage pokojnice se vrši 17. t. m. ob 3 pop. na Srpenici.

ŽAGA, 17. februarja 1921.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se najtopleje vsem onim, ki so nam s sočutjem in tolažbo lajšali težke dneve tekom bolezni in ob smrti naše iskreno ljubljene

MIRE

Predvsem preč. kuratu Likarju za požrtvovalnost, s katero je stal predragi pok. med boleznijo ob strani, za ganljivi govor in vse dokaze sočutja. Enako gospodu nadučitelju And. Trebšetu. Preč. duhovščini, gg. učiteljem, gg. pevcem za žalostinke, kakor vsem domačinom, prijateljem in znancem, ki so v velikem številu spremljali drago pokojnico na njeni zadnji poti.

ŽAGA, 17 februarja 1921.

MALI OGLASI

KUPUJEM belo in barvane cunje ter jih plačam od 1 do 4 lir kg. Proda se šivalni stroj »Singer«. Solitario 1. 310

KRASNA POROČNA SOBA za L. 3800 se proda v via Manzoni 17, vrata 2. 309

SOBE IN DEKORACIJE slika še kratek čas tukaj nahajajoči se dunajski slikar Petrović, via del Broletto št. 2. Dobri pogoji. 304

HIŠA enonadstropna z gostilno, pekarno, trgovino, več stanovanj — na Savi pri Jesenicah — na prometnem kraju, nasproti glavne železne tovarne, se proda. Več pove: Valentin Gregor, Mengeš, Slovenija. 303

BUKOV IN HRASTOV GOZD za posekati se proda; 18 jobov 2 uri od postaje, cesta do postaje brez klanca, dobra. Več pove Valentin Fregorc, Mengeš, Slovenija. 306

200 SPALNIH SOB iz trdega lesa ali mehkega, masivnih ali fourniranih se proda. Dobava po dogovoru. Delo solidno. Cena od 5.00 (pet tisoč) jugoslovenskih kron naprej. V porušene kraje in begunce popust. Več pove Janez Gregorc, Mengeš, Jugoslavija. 307

SOBNE PEČI od 1.000 (tisoč) jugosl. kron naprej. **Štedilniki** od 1.500 (tisočpetsto) jugosl. kron naprej. Za porušene kraje in begunce popust. Anton Gregorc, Mengeš, Jugoslavija. 308

KROJAČNICA August Štular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 395

VINOTOČNICA F. Pečenko v Trstu, ul. Scala Belvedere št. 1, prodaja na drobno in debelo prisina vipavska vina in teran, razno žganje in sladke mešanice po zmernih cenah. Priporoča se sl. občinstvu. 4

DEVLJARSKI stroj, kupljen leta 1914, se proda v via Ruggero Manna 3, pritličje. 276

KUHARICA, ki ima lastno perilo in potrebščine, dobi na lasten račun kuhinjo v bližnjem letovišču. Pojasnila v zalogi tehtnic, Via Sanità 8. 286

ZLATO, srebro in krone plača po najvišjih cenah Pertot, ul. S. Francesco št. 13, II. nadstr. 290

REDKA PRILIKA! Na prodaj je po ugodni ceni dobro ohranjen harmonij iz ameriškega orehovega lesa. Dispozicija sestoji iz 10 izremenov (Bass Couppler, Discant Couppler, 2 vrsti jezikov 5 oktav F-F in 1 kolenika). Harmonij je tvrdke »Pajkr« in je uporabljiv za šolo in dom. Reflektanti se je obrniti na Postojna 132. 291

DNE 18. T. M. (petek pop.) zgubil je nek voznik med Obeliskom in Sežano **zobčasto kolesce za slamoreznico.** Kdor je najde, je naprošen, da je odda proti dobri nagradi pri g. Fabčiču na Občinah, ali pa v Restavraciji Mahorčič v Sežani. 292

POŠTENO dekle z dežele, se išče za vsa hišna dela, Narodni dom, Barkovlje. 293

ŠTEDILNIKE za vzidanje, vsake velikosti, solidno domače delo. Izdeluje in po dogovoru tudi postavlja. Izdelovalnica štedilnikov, Kranjec Ludovik, Trnovo pri Il. Bistrici.

173

RAZGLAS.

Gospodarski odbor na Uncu pri Rakeku proda dražbenim potom okrogio

1200 stoječih bukovih dreves, sposobnih za rezavo desk, din in drv.

Goze leži na cesti Postojna-Unec, ter se les izvaža poljubno na postaje Postojna ali Rakek.

Dražba se vrši dne **1. marca t. l. ob 14** kjer bodo istočasno objavljeni dražbeni pogoji.

Vsa podrobna pojasnila daje ustno ali pismeno Gospodarski odbor na Unca.

NAZNANILO.

Županstvo občine Št. Vid nad Vipavo naznanja, da se po starem običaju dne **11. marca, 15 junija in 20. novembra** vršijo **redni živinski in kramarski semnji** na katere se vabi prebivalstvo na živahno udeležbo. (172

KOZA breja, amerikanske pasme, prvo vrsto, se proda v Rojanu 792, Piščanci, Jožefa Bole. (297

KRONE plača vedno par cent. več nego vsak drugi kupec, edinole Alojz Povh, trgovina Piazza Garibaldi št. 3, telef. 3-29 (prej trg Barriera)

171

Razpis službe.

Županstvo občine Hrenovice okr. Postojna razpisuje službo

občinskega tajnika.

Prosilci, vešči v opravljanju občinskih poslov in zmožni slovenskega in italijanskega jezika v govoru in pisavi, naj vložе svoje prošnje do 5. 3. t. l.

Plača po dogovoru. Zglasiti se v občin. uradu v Hruševju. Službo je nastopiti 15. marca 1921. Župan: A. Milharčič.

Parni pralni stroj

neobhodno potreben za vsako družino, restavracijo, zavod v največji meri higijeničen in ekonomičen. — Pečica se lahko uporablja kot štedilnik. (167

NOVI DOHODI.

Ing. Righi & M. Vidovich

Trst, Via Sanità 8 vogal Via Porporella

Samo na debelo za preprodajalce!

Trakovi, moške in ženske nogavice, robci, čistilo za čevlje Brill, Ecla, Lift, različni glavniki, šp ga, dišeča mila, kratače, vzmetne zapenke, igle in sukanec, žensko perilo, gumbi, cigaretni papir, pismen papir i. t. d.

S. Nicolo 19 GIACOMO LEVI S. Nicolo 19

NOVI DOHODI.

Plugi št. 5, 6, 7, 10, brane, cepiči, sita, stiskalnice za grozdje, škropilniki, mehi za žvepljanje, vrči za mleko, parni apa ati za krm itd. — Tehtnice za sol, tobak, za mesnice in družinsko rabo. — Železni in medeni uteži.

ING. RIGHI & VIDOVICH - Trst

166) Via Sanità 8, vogal Via Porporella

Dr. Josip Sedmak

je odprl svojo odvetniško pisarno

v Trstu, ulica F. Filzi št. 17, I.

KRONE plača vedno par cent. več nego vsak drugi — kupec, edinole — **Alojzij Povh,** trgovina Piazza Garibaldi št. 3, tel. 3-29 (prej trg Barriera) (25

Proda se krasna hiša

z velikim vrtom, plesno dvorano z odrom, jako pripravno za letne zabave. V isti hiši se nahaja že več let dobro idoča restavracija in trgovina kolonijalnega blaga. Hiša se nahaja ob novi meji Jugoslavije na glavni cesti Trst-Reka. Cena L. 280.000. — Naslov pove upravništvo „Edinosti". (153)

Naznanjajoč našo preselitev iz Via S. Francesco 9 v ul. **Coroneo št. 13,** si dovoljujemo ob tej priliki opozoriti cenj. gg. trgovce in gostilničarje na izredno ugoden nakup

ČEŠKE STEKLENINE

Cilindri, raznovrstne steklenice in kozarci za vino, pivo in žganje, šipe, raznovrstne svetilke in druga kuhinjska posoda, vse po konkur. ceni

DEBIASIO & DOMENIS

165 Trst, Via Coroneo 13, tel. 12-34

PODLISTEK

TUJINEC (66)

Poglobijala se je v svojo lastno dušo in se začela izpraševati zakaj da zardeva pred Vlahom, ko je tudi Stanko poleh in jo gleda. Kajti, enkrat se je bila sestala z Vlahom na samem, a ni občutila ne nemira ne plamena na svojem obrazu. In vse to je vedela takrat, zakaj pa ne one drugekrati?

Spominjala se je, kako je bila nemirna, čim se je napotila domov, tudi na vsem svojem potovanju, misleč samo na Stanka. Želela je, da bi v prvem času dohoda videla samo njega, in mislila je, da bo samo žnjim kakor v Ljubeču. Pak, ko je zagledala Vlaha, kako naglo stopa k nji in pravi: »Nu, tebe je boleen polepšala — in — dobro mi došla!« — je občutila, kako ji je zašumelo v ušesih, pa vročino na obrazu, in zbala se je prvikrat, kakor da je v samoti in iznenada zagledala neznanega človeka. Zato se je tudi privila k Stanku in zopet zaželela, da bi v tem hipu ne videla nikogar razun njega.

. . . In tako so jima minevali dnevi, sedaj v ljubezni, sedaj v pritajevani duševni borbi, a oba sta se hotela tolažiti vsak na svoj način.

— Saj to neha pri meni in nehajo med nama vse te bolí. Jaz se okrepim in bom zopet taka kakor sem bila poprej, pak izginejo te muke — je govorila Mada sama pri sebi. A Stanko se je tolažil kakor poprej, da je tako, kakor je bilo tudi v resnici; a takoj na to mu je prišlo zopet na um vprašanje: A zakaj zardeva ravno tedaj, ko vidi njega, a radi kakega drugega nikdar?

Ali, da bi rekel Madi, kaj mu je na duši, tega ni znal in ni mogel za ves svet, ker je mislil tako-le: ako bi jaz rekel nji, kakor mislim, da ji je Vlaho ljub, pa naj bi bilo to resnica ali laž, pretrgalo bi se med najinima dušama za vedno. No, ako res ni tako kakor sumim, kako nesrečo in krivico bi ji storil! Torej — nič, ampak čakaj in pazi! Da — čakaj in pazi — mi je rekel tudi doktor Mirko onega večera pri Lašiču v Ljubeču.

. . . Dne 19. marca, ko so bili povabljeni povodom godu v Reko, se je imela tam podpisati kupna po, godba za dvorec in izplačati denar. Stari gospodar je poslal svojega odvetnika, da ga zastopa, ker on ni mogel iz postelje v mestu, da-si je bil prekrasen dan.

V minulem tednu je padlo obilo in toplega dežja, a za tem je vsak dan grelo solnce in povsod je klilo in se razcvitalo zgodnje sadno drevje. In kako se je širilo njegovo vejevje proti zimzelenu in temnemu listju; obronki v gruški luki in ob Rijeki so zadobivali nenavadno lice.

V dveh nizkih, a širokih kočijah, ki so jih poslali po Boničeve, so se napotili tega dne kasno predpoludne iz mesta proti Rijeki. V prvi so se vozili stari beležnik in Mada na zadnjem, odvetnik in Stanko pa na sprednjem sedežu; v drugi Mato Bonič z ženo in Pavlo, in še neka deklica, prijateljica njihova.

Vse ženske so bile nenavadno vesele, vsklikajoč druga drugi in spominjajoč se v smehu nekih veselih in smešnih zgodeb, ki so jih doživele pod tem mesti. Stanko in Mato pa sta bila zamišljena in mračna, oba iz istega razloga, četudi ne ravno na isti način.

Bila sta nezadoljna in v skrbi, ker pride na to proslavo tudi Vlaho, ki ga je slavljenec povabil kot svojega najboljšega prijatelja, in ker nista mogla tega preprečiti.

(Dalje).